

**Муниципальный этап олимпиады
школьников по марийскому языку и литературе
2024 – 2025 учебный год
7 класс**

Чылаже – 110 балл.
Пашалан 150 минут пуалтеш.

1. Шомак-влакым «Марий орфографий мутерын» (2011 ий) йодмыжо почеш марла возен ончыктыза.

Предложений, согласный йӱк, гласный буква, падеж, обращений.

(5 балл: кажне мутлан 1 балл)

2. Мутлаште йонылыш-влакым тӧрлыза.

Кресерге, нӧлпӧр, койын койдымын, имнешӱнчаланшудо, ладра.

(5 балл: кажне чын мутлан 1 балл)

3. *Шинчаиш* шомакын омоним вариантше-влакым ончыктыза, пример дене пентгыдемдыза.

(5 балл: кок пример деч шагал огыл гын)

4. Ойлончо-влакым член шот дене лончылыза да ойлымаш ужашым ончыктыза.

Тунам чыла йӧрдымӧ койыш тӱжвак лектеш. Илыш йогын айдеме деч виянрак. Южгунам тудо тугай поргемыш верештеш, мом ыштышашым ок пале. (З. Каткова.)

(10 балл: 5 балл – ойлончым член шот дене лончылымылан,
5 балл – ойлымаш ужашым палемдымылан)

5. Шомак-влакым состав дене лончылыза.

Книгалаште, какаргаш, писештам, возкалем, нигунам.

(5 балл: кажне чын лончылымо шомаклан)

6. Схемылан келшыше шомак-влакым кычал муза:

(5 балл: кажне чын мутлан 1 балл)

7. Кӱэмалтше савыртышым кычал муза да мом ончыктымыжым умылтарыза.

Тунемме ий тӱнгалтыш гычак уло вийым пыштен от тунем гын, вара кынервуйым пурлын от керт.

(5 балл)

8. Текстым могай стиль дене возымо, умылтарыза.

Машина гыч лектын шогалмек, йыр ончыштам. «Куш конденит гын игем-влак?» – шонкалем. Кудывече тӧр, ужар шудан. Тудым кӱчыкын тӱред

шындыме. Изиш öрдыжкö коранын, пöртым ончем. Эше ом пале, мыняр пöлеман илемна, но окналасе волгыдо шкеж деке шупшеш. Пöртым ош чия дене чиялтыме. (И. Иванов.)

(5 балл)

9. Серыш (ковамлан серышым возышым) шомакым синонимже дене вашталтен, ойлончым чоныза. Кундемыштыда кучылталтше эше икмыняр кундемой (диалект) шомакым возыза.

(10 балл: 5 балл – ойлончым чын чонымылан,
5 балл – диалект шомакым умылтарен возымылан)

10. *Кид* шомак дене кылдалтше калыкмутым возыза.

5 балл (кок калыкмут деч шуко возен кертыв гын,
5 баллым шындыман)

11. Йöратыме ендан портретшым мут полшымо дене сүретлыза.

(10 балл: 5 балл – описаний сынан текстым чонен кертмылан,
5 балл – йонгылыш деч посна возымылан)

12. Шадт Булатын «Ший памаш» почеламутыштыжо памаш деке янлык-влакын лишемме радамыштым кудо тўшкаште чын палемдыме?

А) пўчö, рывыж, кайыклудо

Б) рывыж, пўчö, кайыклудо

В) пўчö, кайыклудо, рывыж

(3 балл)

13. «Югорно» эпосым марий йылмыш кö кусарен? Тудын лўмжым да фамилийжым возыза.

(3 балл)

14. «Вўдшö келге, серже тура» повестьыште могай пагытысе неле илыш ончыкталтын?

(2 балл)

15. «Шöртньö падыраш» повестьыште Микушын имныжын лўмжö.

(2 балл)

16. Ончыктымo произведений-влакын авторыштым да жанрыштым палемдыза.

А) «Атаманыч»

Б) «Петю»

В) «Шочмо пыжаш»

Г) «Керем онго»

(8 балл)

17. Мустай Каримын «Куэ лышташ нерген» почеламутыштыжо илышын символжо семын мо ончыкталтын?

(3 балл)

18. Олык Ипайым молан поэт-новатор маныт?

(3 балл)

19. Н. Ильяковын «Латик кролик» ойлымашыжын тўн геройжын лўмжө.

(3 балл)

20. Г. Микай «Пормо» басныштыже могай ең нерген сўретлен ончыктен?

(3 балл)

21. «Илыш поро пашалан пуалтын» шонымашым кўчык сочинений гоч почса.

(10 балл)